

VELOBRAUCĒJIEM

Rāzna aicina!

AR DIVRITENI APKĀRT RĀZNAS EZERAM

Rāznas nacionālajā parkā var staigāt, vērot augus, dzīvniekus un ainavas, ogot, sēņot, peldēties, sauļoties, braukt ar divriteni un laivu. Ar mehānizētiem transporta līdzekļiem drīkst braukt pa vispārējās lietošanas ceļiem. Jāievēro, ka Rāznas, Salāja, Zosnas, Oļvecas, Bižas ezerā un Ežezērā nav atļauts pārvietoties ar motorizētiem peldlīdzekļiem. Ugunskurus kurināt drīkst tikai speciāli ierīkotās vietās. Saudzēsim vērtības, kuru dēļ šeit esam ieradušies!

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS

Maršruts paredzēts aktīviem un sportiskiem velobraucējiem. Tas iekļauj visu Rāznas ezera perimetru un tā apkārtnes interesantākos apskates objektus. No Lipuškiem līdz Zosnai grantētais ceļš izvijas gar pašu ezera krastu. Brīžiem pat liekas, ka tas ir vienā līmenī ar ezera ūdens līmeni. Rāznas ezera piekraste pārsvarā ir niedraina. Lipušku un Zosnas apkaimē daudzviet atklājas labi skati uz plašo ūdens klaju, kuru Zosnas galā pārtrauc vairāku ar kokiem apaugušu salu muguras. Aptuveni 2,3 km ziemeļos no Zosnas atrodas ceļu krustojums ar māju puduri pie tā – te jāgriežas pa labi Bulānu virzienā. Līdz Bulāniem sekos ~2 km garš lauku-meža ceļa posms. Pie Zīdiem ceļš it kā „atduras” Rāznas ezerā Dukstīgala līcī – te jāgriežas pa kreisi jābrauc līdz pat Čornajai. Tālāk seko asfalts līdz Kaunatai. Fojvarkovas – Vilkakroga posmā paveras skaisti skati uz Rāznas ezeru un tā pretējā krastā esošo Mākoņkalnu, kas labi izceļas virs tuvākās apkārtnes. No Kaunatas līdz Lipuškiem ar nelielu ~2 km grants ceļa pārtraukumu – asfalts. Lamašu apkārtnē vairākas labiekārtotas pludmales.

Laiks: Maijs – septembris.

Velosipēda tips: Kalnu divritenis, kas piemērots braukšanai pa grants ceļiem.

Sākums: Lipuški. Lipuškos atrodas Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas birojs.

Beigu punkts: Lipuški.

Garums: ~46 km.

Aptuvenais laiks: Maršruts veicams vienā dienā. Var doties divu dienu braucienā ar nakšņošanu kādā no ezera apkaimes tūristu mītnēm.

Grūtības pakāpe: Vidējās grūtības – liels grantēto ceļu īpatsvars.

Ceļa segums: Apmēram puse no kopējā garuma – ceļi ar grants vai zemes segumu.

Maršruta gaita: Lipuški – Zosna – Bulāni – Čornaja – Vilkakrogs – Kaunata – Lamaši – Lipuški.

Attālums no Rīgas: 280 km (caur Rēzekni).

Marķējums: Nav marķēts.

Loģistika: Apļveida maršruts, kur atgriežas sākuma punktā.

Alternatīvas: Maršrutu var veikt arī pretējā virzienā vai sākt no jebkuras citas vietas. To var pagarināt līdz Mākoņkalnam (4 km turp-atpakaļ no Lipuškiem) un Evalda Vasilevska ceplim (turp-atpakaļ ~4 km).

Der zināt!

Rēzeknes – Krāslavas autoceļš (P 55) ir šaurs un līkumains, tādēļ Čornajas – Kaunatas posmā ir jābūt uzmanīgiem. Uz grantētājiem ceļiem var būt „trepe”, bet lauku ceļi Rāznas ezera ziemeļu galā lietainā laikā var būt grūtāk izbraucami. Katrs pats ir atbildīgs par savu un savu bērnu drošību maršruta veikšanas laikā.

Rāznas nacionālais parks ir jaunākais nacionālais parks Latvijā (dibināts 2007. gadā). Tas atrodas Latgales vēsturiskajā novadā, ko tēlaini un patiesi dēvē par „Zilo ezeru zemi”. Viens no parka izveides mērķiem ir Latvijas ūdeņiem bagātākā – Rāznas ezera, salām bagātākā – Ežezera un citu ezeru, kā arī Latgales augstienei raksturīgās pauguraini ainavas un kultūrvides saglabāšana. Šobrīd viens no populārākajiem nacionālā parka objektiem ir Mākoņkalns ar skaisto skatu uz Rāznas ezeru, kas ir kļuvis par parka un vienu no Latgales simboliem. Nacionālajā parkā šobrīd tiek veidots un attīstīts ar tūrisma saistītais labiekārtojums – takas, maršruti, norāžu sistēmas u. c.

TŪRISMA PAKALPOJUMI

Naktsmītnes (pulkstenrādītāja virzienā apkārt ezeram no Tilīšiem līdz Čornajai):

- Rāznas līcis, +371 29176687;
- Laukmalas, +371 26437778;
- Jaunais Dinamietis, +371 26409809;
- Priedes, +371 26566558;
- Albatross, +371 64667229;
- Rāznas Stāvkrasti, 29141134;
- Vītoli, +371 29117570;
- Rāznas Gulbis, +371 29994444;
- Selēna, +371 29179338;
- Rāznas pērle, +371 29364196;
- Jaunliepiņas, +371 27876016;
- Osmany, + 371 29483600;
- Zīdu kolns, + 371 26640640;
- Pie Rāznas (Kaunatā), +371 29125600.

Atpūtas vietas: Rāznas ezera krastā Tilīšos, Lamašos, Malukštā.

Veikali: Lipuškos, Zosnā, Čornajā, Kaunatā.

Ēdināšana: „Ezerkrasti”, +371 26450437; „Dīleri”, +371 29277171 (pirms ierašanās vēlams kafējnīcas sazvanīt un pieteikties).

Velosipēdu noma: „Rāznas Gulbis”, +371 29994444; „Selēna”, +371 29179338

Informācija:

- www.celotajs.lv, + 371 67617600;
- www.rezeknesnovads.lv, + 371 63124451;
- www.daba.gov.lv, + 371 64605860.

Neatliekamās palīdzības dienesta tālrunis: 112.

Skats uz Rāznas ezeru no Mākoņkalna

Velobraucēji Rāznas nacionālajā parkā

Bieži redzams transporta līdzeklis Latgalē

Citus aktīvā tūrisma maršrutus meklējiet www.celotajs.lv!

Dalēji finansēts ar EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu granta palīdzību no Īslandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas.

1 Rāznas ezers – pēc platības otrs lielākais, pēc ūdens tilpuma – lielākais Latvijas ezers (405 mlj. m³ jeb aptuveni 1/5 daļa kopējā Latvijas ezeru tilpuma). Ne velti to sauc par Latgales „jūru”. Ezera vidējais dziļums ir 7 m, lielākais – 17 m. Rāznas ezera ūdens līkļu izraibina 10 salas. Tās atrodas ezera R un Z daļas līčos – Zosnasgalā un Dukstigalā. Latvijā šobrīd nav neviena cita ezera, kura krastos būtu attīstīts tik daudzveidīgs tūrisma un rekreatīvais piedāvājums. Ezera A/DA krastā izveidotas vairākas atpūtas un peldvietas.

2 Lipušku vecticībnieku lūgšanu nams. Lipušku apkārtnē jau no seniem laikiem apmetušies vecticībnieki. Par to liecina daudzās apkārtnes vecticībnieku kapsētas. Lipušku vecticībnieku lūgšanu namu cēla 1893. gadā. Tas daudzkārt cietis no laupītājiem, tāpēc tā iekšienē ir izvietotas nevis īstās ikonas, bet gan to fotokopijas. Līdz 1905. gadam dievnamus varēja celt tikai tādos, lai tie no ārienes neatšķirtos no parastās mājas. Tiem nebija zvanu, krustu un kupolu. Arī Lipušku lūgšanu namu cēla kā dzīvojamu ēku, taču par to uzzināja vietēja vara, kas to gribēja slēgt. Tad vecticībnieki blakus ikonām novietoja carienes attēlu, kas pasargāja šo namu no slēgšanas.

3 Mākoņkalns - viens no populārākajiem nacionālā parka un Latgales novada tūrisma objektiem. Tā piekāpē izveidots labiekārtots autostāvlaukums. Paugura virsotnē uzved koka kāpnes. Mākoņkalnā atradusies 13. gs. celtā, praktiski neieņemamā Livonijas ordeņa Volkenbergas pils. Līdz mūsdienām no tās saglabājušies tikai pils aizsargmūra fragmenti. No lielpaugura plakanās virsotnes (247 m v. j. l., ap 60 m virs tuvākās apkārtnes) paveras viena no skaistākajām ainavām uz Rāznas ezeru. Teikas vēsta, ka pēc Volkenbergas pilskunga un viņa sievas nāves plašie pilsnovada īpašumi esot sadalīti viņu trim meitām – Rozei, Lūcijai un Marijai. Katra no māsām uz mantotās zemes uzcelusi jaunu pili: Roze – Rēzekni, Lūcija – Ludzu, bet Marija – Viļaku.

4 Zosnas Sv. Erceņģeļa Miķeļa Romas katoļu baznīca uzcelta 1800. gadā, pārbūvēta – 1825. gadā. Tā ir mazākais un vecākais nacionālā parka dievnamus. Dievnamā atrodas altārglezna „Madonna ar bērnu”. Ievērtības cienīgi ir arī vārti, žogs un zvanu tornis (celti no sarkanajiem ķieģeļiem un laukakmeņiem). Netālu no baznīcas dzīvo uzraudze, ar kuru var vienoties par mazā dievnama apskati.

5 Zosnas muiža. No arhitektoniskā viedokļa ļoti interesants objekts. Tā ir viena no retajām, pildrežģa konstrukcijā celtajām ēkām Latgalē. Muižas pašreizējā apbūve veidusies 19. gs. beigās, bet muižas pils celta 1870. gadā historisma stilā pēc kņazu Goļicinu pasūtījuma. Tajā daļēji saglabāties interjers – dūrvīs, griestu rozetes un gaitenju flīžu segums. 1820. gadā celtā kučiera māja ir vecākā muižas kompleksa ēka. Šobrīd muižas ēkas apskatāmas tikai no ārpusē. Muižu ieskauj parks, kas stiepjas līdz pat Rāznas ezera krasta nogāzei. Ezera krastā ierīkota atpūtas vieta.

6 Dukstigala Svētas Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīca. Mūsdienās atjaunotā baznīca celta 1947. gadā. Ikdienā apskatāma no ārpusē. Interesanti, ka līdz 1960. gadam Dukstigalā bija divas draudzes: Baltais Dukstigals (Šadurska) un Melnais Dukstigals (Slobodska). 1775. gadā celtā Baltā Dukstigala baznīca bija vecākā koka baznīca Latgalē (367 gadus veca!). Neskatoties uz to, ka šī celtnē bija arhitektūras piemineklis, 1960. gadā to nojauca. Motivējums šādai rīcībai bija, ka vienā draudzē nedrīkst būt divas baznīcas.

7 Kaunatas Vissvētās Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīca. 1850. gadā no mūra celtajā dievnamā atrodas svētbilde „Svēto Elizabeti apmeklē Marija”. Ikdienā apskatāma no ārpusē.

8 Podnieka Evalda Vasilevska dzīves un darba vieta. Nacionālā parka teritorijā dzīvo, strādā un tūristiem savus darbus piedāvā „Pūdņiku skūlas” dibinātājs Evalds Vasilevskis. Meistara cepli, iepriekš piesakoties, var apskatīt Kaunatas pagasta „Akminišos”. Interesentiem iespējams piedalīties Podnieka cepla kurināšanā, izņemšanā, trauku izgatavošanā un māla sagatavošanā.

9 Z/s „Rudo kumeļu pauguri” saimnieko vieni no Latgales rīkstotāju šķirnes atjaunošanas entuziastiem. Saimniecībā var iepazīt īpašās Latgales zirgkopības tradīcijas. Saimniecībā iespējams uz klausīt saimnieku stāstījumu, aplūkot senu „zirglietu” kolekciju un doties izjādē zirga mugurā vai Latgalei raksturīgā pajūgā, divjūgā vai trijjūgā. Pieredzējuša instruktora vadībā saimniecībā iespējams apgūt pajūgu vadīšanas un jāšanas pamatus. Bērniem interesanti ir mājdzīvnieku apskate, veselīgas pārtikas ciniņājiem – lauku produktu degustācija.

Velobraucēji Rāznas ezera krastā

Zosnas Sv. Erceņģeļa Miķeļa Romas katoļu baznīca

Kaunatas Vissvētās Jaunavas Marijas Romas katoļu baznīca

Podnieka Evalda Vasilevska darbi

Rudo kumeļu pauguri

Velobraucēji Rāznas nacionālajā parkā

Lipušku vecticībnieku lūgšanu nams

Livonijas ordeņa pils aizsargmūra fragments

Zosnas muiža

Zvans pie ieejas Zosnas Sv. Erceņģeļa Miķeļa Romas katoļu baznīcā

Rāznas ezera piekraste

Foto: Lauku ceļotājs (Juris Smaļinskis)

„Lauku ceļotājs”

Kalnciema iela 40, Rīga, LV-1046, Latvija
T: +371 67617600, F: +371 67830041
lauku@celotajs.lv, www.celotajs.lv

www.celotajs.lv